

Trafiksikkerhedsplan - Aabenraa Kommune

Forord

Trafiksikkerhed er en central prioritet for Aabenraa Kommune, og med denne trafiksikkerhedsplan sætter vi en klar retning for arbejdet de kommende år og fortsætter den gode udvikling, hvor det er lykkedes at nedbringe antallet af uheld på kommunes vejnet.

Planen bygger på en grundig analyse af kommunens trafikale forhold, herunder en spørgeske-maundersøgelse blandt borgerne, hvor alle udvalgte udpegninger er besigtiget, en uheldsanalyse, kortlægning af hastigheder på det overordnede vejnet, dialog med færdselskontaktlærerne samt trafiksikkerhedsinspektioner af dele af vejnettet. Tilsammen giver disse analyser os et solidt grundlag for at prioritere de indsatser, der gør størst forskel for trafiksikkerheden, så vi sikrer at få mest trafiksikkerhed for pengene.

Formålet er at skabe et sikkert og trygt trafikmiljø for alle – uanset om man færdes som bilist, cyklist eller fodgænger. Byrådet har en ambition om at reducere antallet af trafikulykker og styrke trafiksikkerheden gennem målrettede indsatser og projekter. Derudover har vi et særligt fokus på sikre skoleveje, med en ambition om at fremme en sund og bæredygtig transportkultur fra en tidlig alder. Det kræver både fysiske forbedringer, oplysning og samarbejde – og vi håber, at alle vil bidrage til at skabe en kultur, hvor sikkerhed kommer først.

Vi vil gerne takke alle, der har bidraget med input om trafiksikkerhed og tryghed på kommunens veje og stier.

Med denne plan tager vi et vigtigt skridt mod en kommune, hvor det er mere sikkert og trygt at færdes for alle.

Byrådet i Aabenraa Kommune

Trafiksikkerhedsarbejdet i Aabenraa Kommune

De største effekter i trafiksikkerhedsarbejdet opnås når anlæg af mere sikre veje og stier samtænkes med information, kontrol og ny teknologi. De vigtigste elementer i Aabenraa Kommunes trafiksikkerhedsarbejde er beskrevet i det følgende:

Trafiktællinger og hastighedsmålinger

Der gennemføres løbende registreringer af trafikken rundt i hele kommunen. Disse tællinger giver overblik over, hvor mange biler der kører på vejene, fordelt mellem store og små køretøjer, samt hvilken hastighed der køres med.

Resultaterne fra trafiktællingerne udgør en stor del af grundlaget for trafiksikkerhedsindsatsen og øvrige vejtekniske løsninger i forbindelse med vejplanlægningen i Aabenraa Kommune.

Skolesamarbejde

For at sikre et systematisk og målrettet arbejde med trafiksikkerheden omkring kommunens skoler gennemføres årligt et fast årshjul, hvor dialog, besigtigelser og opfølgning går hånd i hånd. Årshjulet danner rammen for et tæt og kontinuerligt samarbejde mellem vejforvaltningen, skolerne, færdselskontaktlærerne og politiet og sikrer, at både aktuelle udfordringer og fremtidige behov håndteres løbende.

Vejforvaltningen samarbejder løbende med skolerne om trafiksikkerhed og færdselsundervisning på skolerne. Vejforvaltningen sender et velkomstbrev til nye færdselskontaktlærere med nyttige informationer om, hvad det vil sige at være færdselskontaktlærer. Som en del af årshjulet afholdes to møder om året, hvor alle skolernes færdselskontaktlærere er indbudt, hvoraf det ene møde afholdes med alle færdselskontaktlærere i Tønder og Sønderborg kommuner.

Dette årshjul sikrer en løbende, helhedsorienteret indsats for at skabe trygge og sikre skoleveje – i tæt samarbejde med de aktører, der dagligt arbejder for børns sikkerhed i trafikken.

Borger tip

Borgerne i Aabenraa Kommune har via kommunens hjemmeside, postkassen trafik@aabenraa.dk eller appen 'Borger Tip' mulighed for at komme med henvendelser, der omhandler trafiksikkerheden på kommunens veje og stier. Derudover er det også muligt at indberette fejl og skader på kommunens veje og parker.

Mobilitetsplan og Cykelhandlingsplan

Trafiksikkerheds-, Mobilitets-, og cykelhandlingsplanen er Aabenraa Kommunens fundament for trafiksikkerhedsarbejdet. Trafiksikkerhed er et af de grundlæggende principper i mobilitetsplanen, hvilket betyder, at indsatserne i mobilitetsplanen til enhver tid skal være med til at forbedre trafiksikkerheden. Cykelhandlingsplanen skal gøre det lettere, sikrere og mere tilgængeligt at vælge cyklen som transportmiddel, og trafiksikkerhed for cyklister er afgørende for at fremme cykling i kommunen.

Fokus på drift for at understøtte ADAS

ADAS (Advanced Driver Assistance Systems) er avancerede førerstøttesystemer, der hjælper bilister med at køre mere sikkert og reducere risikoen for ulykker. Eksempler på ADAS-funktioner er automatisk nødbremsning, fartpilot med afstandsregulering, vejbaneassistent og blindvinkeladvarsel. Formålet er at støtte føreren, øge trafiksikkerheden og forebygge ulykker.

Aabenraa Kommune vil derfor arbejde for at understøtte ADAS på kommunens vejnet. Derfor vil der være et øget fokus på tydeligere afmærkning og skiltning på vejnettet. Et eksempel herpå er at afmærke med profilerede striber, som øger stribernes synlighed i mørke og vådt føre, både for trafikanterne og for de avancerede førersystemer.

Aabenraa Kommune vil ligeledes styrke indberetningen af vejdata til Vejdirektoratet for at forbedre datagrundlaget for de avancerede førersystemer i bilerne, og dermed øge trafiksikkerheden på vejnettet.

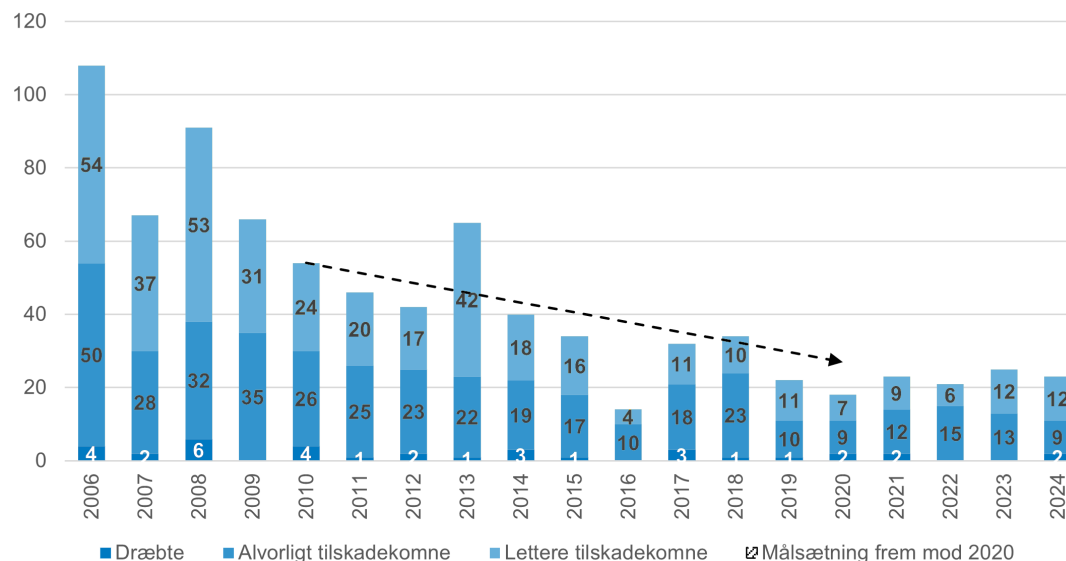

Hvordan går det med trafiksikkerheden – opsummering af udfordringer

Realisering af kommunens mål (Trafiksikkerhedsplan 2013-2020)

Aabenraa Kommune havde i den seneste trafiksikkerhedsplan (Trafiksikkerhedsplan 2013-2020) en målsætning om at halvere antallet af dræbte og tilskadekomne i de politiregistrerede trafikuheld frem mod 2020 med udgangspunkt i et gennemsnit af årene 2009-2011. Dette fulgte målsætningen i Færdselssikkerhedskommissionens Handlingsplan 2013-2020 om at halvere antallet af dræbte, alvorligt og lettere tilskadekomne ved udgangen af 2020 set i forhold til 2010. Der var i gennemsnit 30 dræbte og alvorligt tilskadekomne samt 25 lettere tilskadekomne pr. år i perioden 2009-2011.

Målet har således været at reducere antallet af dræbte og alvorligt tilskadekomne til maks. 15 pr. år og antallet af lettere tilskadekomne til maks. 13 pr. år. Med 11 dræbte og alvorligt tilskadekomne og syv lettere tilskadekomne i de politiregistrerede uheld i 2020 er denne målsætning blevet opfyldt. Figur 1 viser udviklingen i antal dræbte og tilskadekomne i perioden 2006-2024 samt målsætningen frem mod 2020.

Figur 1. Udvikling i dræbte og tilskadekomne i Aabenraa Kommune i perioden 2006 til 2024 samt målsætning frem mod 2020.

Generel uheldsudvikling

I de seneste ti år (2015-2024) er antallet af person- og materielskadeuheld i Aabenraa Kommune stabiliseret. Der er således sket et mindre fald i antallet af uheld på 2 %. Der ses samme tendens i Syd- og Sønderjyllands Politikreds med et fald på 3 %, mens der på landsplan er sket en større stigning på 18 %. Det skal dog bemærkes, at der er registreret mindre variationer i antallet af uheld i Aabenraa Kommune fra år til år.

Udvikling i personskader

Antallet af dræbte og tilskadekomne i Aabenraa Kommune er ligeledes faldet med 32 % i perioden 2015 til 2024. Samme tendens ses i Syd- og Sønderjyllands Politikreds med et fald på 39 % og på landsplan med et fald på 22 %.

Fokusområder

I uheldsanalysen er der udpeget en række uheldstyper, som i høj grad kendetegner de færdselsuheld, der sker i Aabenraa Kommune. Uheldsanalysen er baseret på de politiregistrerede uheld for den 10-årige periode fra 2015 til 2024. Kommunen har derfor særligt fokus på at forbedre trafikssikkerheden for disse typer af uheld. De 5 fokusområder er:

Eneuheld

24% af alle registrerede person- og materielskadeuheld er eneuheld. Eneuheld udgør 28% af alle personskadeuheld i Aabenraa Kommune, hvor det på landsplan er 18% af alle personskadeuheld, der er eneuheld.

Frontalkollisioner

9% af personskadeuheld er sket som følge af frontalkollisioner. Derudover er frontalkollisioner også en af de uheldstyper, der har medført flest tilskadekomne

Lettere trafikanter

43% af alle de tilskadekomne er lette trafikanter (fodgænger, knallert-30 og cyklister). 23% af alle uheld med knallert-30 er eneuheld, mens 81% af uheld med mindst én cyklist er sket i forbindelse med kryds eller svingninger.

Sikre og trygge stier og veje til skole

Der er sket 55 skolevejsuheld med børn og unge i alderen 6-17 år. 14 af uheldene er personskadeuheld og disse udgør 6% af alle personskadeuheld på kommunens veje.

Unge 15-24-årige

Unge er særligt udsatte i trafikken, og 30% af alle de tilskadekomne trafikanter er unge i alderen 15-24.

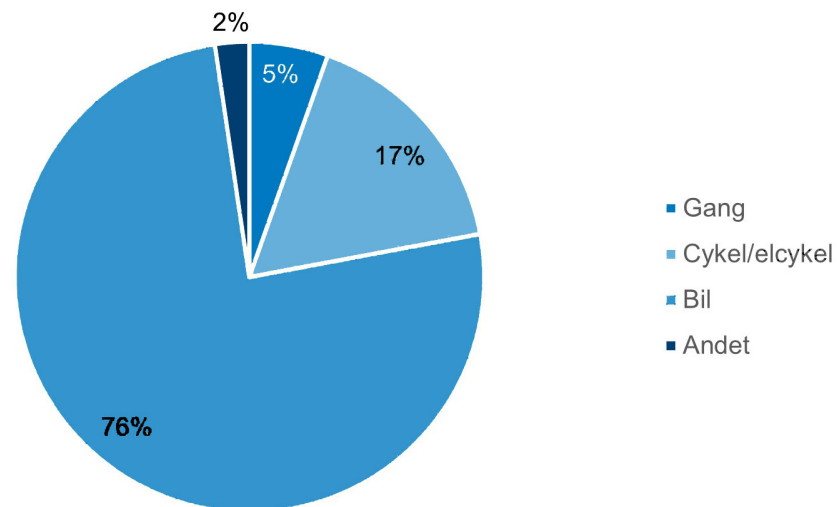
Spørgeskema

Aabenraa Kommune har ønsket at inddrage borgerne i udarbejdelsen af trafikikkerhedsplanen. Derfor har det været muligt for borgerne at svare på et spørgeskema i perioden 10. september til 29. september 2025, hvilket i alt 2.060 borgere har gjort.

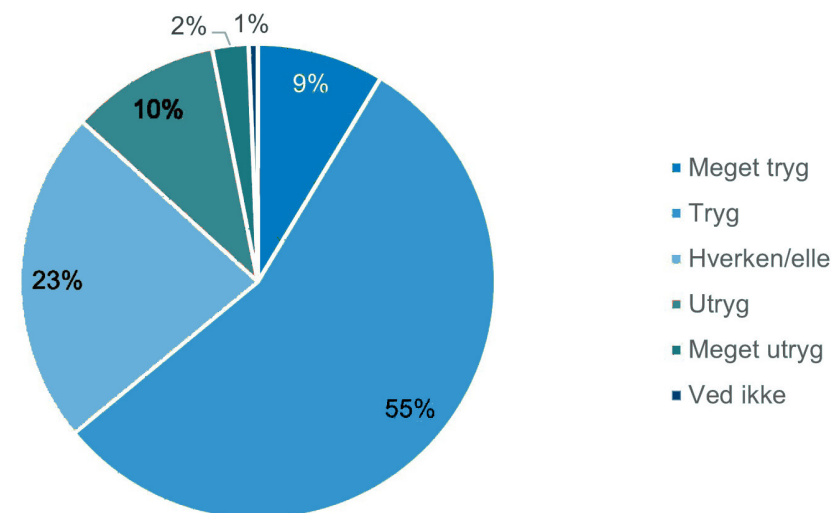
For 3 ud af 4 af borgerne i Aabenraa Kommune er bilen det primære transportmiddel mens 97% af borgerne har mindst én bil i husstanden. For 17% af borgerne er cyklen det primære transportmiddel og cyklen bliver især brugt i Aabenraa by.

Borgerne i Aabenraa Kommune er generelt trygge eller meget trygge ved at færdes i trafikken (64%), mens kun 12% er utrygge eller meget utrygge. Fordelt på de forskellige transportformer er der størst utryghed blandt de bløde trafikanter på knallert/scooter, cykel og løbehjul. Årsagerne til utryghed skyldes især:

- Høj fart
- Manglende cykelstier
- Tung trafik
- Dårlig oversigt

Figur 2. Transportmiddelfordeling blandt borgerne i Aabenraa Kommune (1.917 respondenter).

Figur 3. Tryghed blandt borgerne i Aabenraa Kommune (1.910 respondenter).

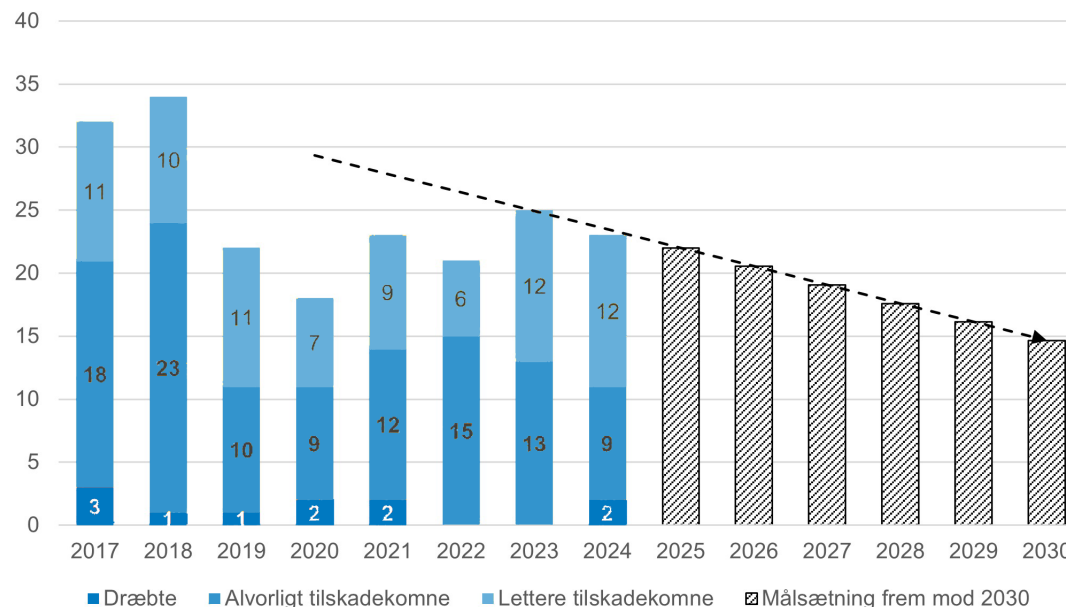
Målsætning

Målsætningen frem mod 2030 følger Færdselssikkerhedskommissionens nyeste målsætning, men inkluderer også lettere tilskadekomne. Målet er derfor:

Antallet af dræbte og tilskadekomne skal halveres i 2030, med udgangspunkt i et gennemsnit for årene 2017 til 2019.

Lettere tilskadekomne inkluderes i målsætningen med baggrund i politiets registreringer, ligesom ved tidligere målsætning. Lettere tilskadekomne udgør lidt under halvdelen af de tilskadekomne på kommunens vejnet for at underbygge grundlaget for målsætningen. Ved et lavt antal dræbte og tilskadekomne vil tilfældigheder i højere grad påvirke statistikken og målsætningen.

I perioden 2017 til 2019 er der i gennemsnit registreret 29 dræbte og tilskadekomne pr. år i Aabenraa Kommune, hvilket betyder en målsætning om maksimalt 15 dræbte og tilskadekomne i 2030. Målsætningen er angivet på figur 4.

Figur 4. Dræbte og tilskadekomne på Aabenraa Kommunes vejnet i perioden 2017 til 2024 samt kommunens målsætning baseret på Færdselssikkerhedskommissionens Handlingsplan 2021-2030. Målsætningen er at halvere antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken frem mod 2030

Målsætning for cyklistuheld

I kommunens cykelhandlingsplan er opstillet en særlig målsætning for antallet af cyklistuheld.

Antallet af cyklistuheld skal halveres i 2030, med udgangspunkt i et gennemsnit for årene 2019 til 2023.

I perioden 2019-2023 er der i gennemsnit sket 13 uheld pr. år, hvor cyklister var involveret, og der var i gennemsnit 4 tilskadekomne pr. år. Målet er dermed at antallet af uheld med cyklister skal reduceres til maksimalt 7 uheld og maksimalt 2 tilskadekomne i 2030.

Vision

Visionen for trafiksikkerhedsarbejdet i Aabenraa Kommune er, at ingen må blive dræbt eller komme alvorligt til skade i trafikken på kommunens vejnet. Ligeledes har kommunen en vision om, at alle trafikanter kan færdes sikkert. Det indebærer bl.a. at der er fokus på sikre og trygge skoleveje og at infrastrukturen forbedres for cyklister og fodgængere. Ligeledes er det vigtigt at reducere hastighedsoverskridelser på vejnettet.

Aabenraa Kommune ønsker at øge offentlighedens bevidsthed om trafiksikkerhed igennem et målrettet og koordineret arbejde. Det vil forhåbentligt medføre, at den trafikale adfærd ændres, så ansvarlighed, gode trafikvaner og god trafikkultur bliver en naturlig del af at færdes på vejene i Aabenraa Kommune.

Indsatsområder og forslag til tiltag

Aabenraa Kommune vil arbejde for at forbedre trafiksikkerheden med en lang række vejtekniske tiltag på kommunens veje. Disse tiltag findes i projektkataloget. Men de vejtekniske tiltag kan ikke stå alene, og det er derfor vigtigt også at arbejde med andre indsatser, som især er målrettet de fem fokusområder.

Eneuheld - Fokus på kampagnemateriale f.eks brug af mobiltelefon under kørsel, hastighed og alkohol samt mindre projekter så som afmærkning/rumleriller

Frontalkollisioner - Fokus på afmærkning for at understøtte ADAS samt rumleriller og hastighedsdæmpende foranstaltninger

Lette trafikanter - Planlægning og etablering af mere sikkert vejnet og kampagner målrettet lette trafikanter

Sikre og trygge stier og veje til skole - Skolesamarbejdet, hvor der b.la udføres inspektion af trafikale forhold omkring skolerne.

Unge 15-24-årige - Som ung har man større risiko for at komme til skade i trafikken end andre aldersgrupper. Derfor er der vedvarende fokus på kampagner og tiltag målrette unge trafikanter.

Kampagner

Størstedelen af ulykkerne sker som følge af trafikanternes adfærd og ikke som følge af vejenes tilstand eller udformning. Aabenraa Kommune deltager i nationale og regionale kampagner, hvor det giver særlig værdi. Kommunen prioriterer bl.a. skolestartskampagner og kampagner med fokus på høj hastighed, uopmærksomhed og alkoholpåvirkning. Samt deltager i udviklingen af regionale adfærdskampagner.

Skolesamarbejde

I Aabenraa Kommune samarbejder skolernes færdselskontaktlærer allerede med vejforvaltningen, hvilket er et samarbejde der ønskes at fortsætte. Der er derfor blevet udarbejdet en procesplan for, hvordan samarbejdet yderligere kan styrkes med følgende tiltag:

- **Årshjul** for trafiksikkerhedsarbejdet ved skolerne.
- **Tydelig markering af aktiviteter og ansvar** - så skolerne ved, hvor de skal henvende sig ift. trafiksikkerhedsarbejdet.
- **Inspektion af de trafikale forhold ved skolerne hvert 5. år.** Formålet er at kortlægge trafikale udfordringer ved skolerne. Inspektionerne foretages om morgenen ifm. ringetid. Der er 19 kommunale skoler og 13 privat- og friskoler, så der skal besøges 6-7 skoler hvert år. Inspektionerne laves to gange om året.

Alle kommunens skoler skal gennemføre trafikundervisning på alle klassetrin for at udvikle og forme børnenes adfærd i trafikken. For at sikre en ensartet undervisning på skolerne er der et ønske om, at der udarbejdes en fælles drejebog for færdselskontaktlærerne. Drejebogen udarbejdes af vejforvaltningen i samarbejde med skolerne, og formålet er, at drejebogen skal hjælpe og støtte skolerne i, hvordan de skal arbejde med trafiksikkerhed og trafikundervisning på skolerne.

Mindre projekter

I arbejdet med trafiksikkerhedsplanen er der flere mindre projekter, der kan realiseres for få midler. Disse projekter indgår derfor ikke i projektkataloget, men Aabenraa Kommune vil fortsat have fokus på disse projekter. Det er projekter med blandt andet skiltning, afmærkning og beplantning.

Planlægning og borgerinddragelse

De mange input fra borgerundersøgelsen bruges generelt i kommunens arbejde med fremtidige vej- og stiprojekter, hvor det er relevant. Borgerudpegningerne bruges bl.a. i forbindelse med realiseringen af projekter fra cykelstiplanen, da udpegningerne viser strækninger med cykelstønske. Derudover bruges udpegningerne også i forbindelse med inspektionerne af de trafikale forhold ved skolerne.

Prioriteret projektliste

Et produkt af arbejdet med planen er 77 projekter for at forbedre trafiksikkerheden ved forskellige lokaliteter. Der er derfor udarbejdet et projektkatalog over de projekter, der er blevet udvalgt til trafiksikkerhedsplanen. For hvert af projekterne er der udarbejdet et stamblad, der beskriver udfordringer, løsninger og økonomi for det enkelte projekt.

Nogle af projekterne har vist sig at være mindre projekter med skilte, afmærkning, mindre hastighedsdæmpende foranstaltninger og beplantning. Disse projekter forventes at have lave anlægsomkostninger, som kan realiseres som en del af kommunens generelle trafiksikkerhedsarbejde eller driftsarbejde. For projekterne er der ligeledes udarbejdet projektforslag.

Projektkataloget er et dynamisk katalog, som løbende bliver opdateret internt i kommunen. Kataloget bearbejdes løbende ifm. at projekterne udføres, ændres eller anden udvikling i kommunen. Det kan for eksempel være, at trafikmønsteret ændrer sig eller at området ændres som følge af byfornyelsesprojekter. Formålet er derfor at have et dynamisk projektkatalog, der kontinuerligt afspejler, hvor vi som kommune får mest trafiksikkerhed for pengene.

Lokaliteterne i projektkataloget er udvalgt på baggrund af

- **Sortpletanalysen** er en udbredt metode til at udpege steder, hvor der sker mange uheld. Analysen er foretaget på baggrund af politiets uhedsregistrering.
- **Trafiksikkerhedsinspektioner** af 25 udvalgte lokaliteter. Lokaliteterne er udvalgt ud fra fokuspunkter fra kommunen, uhedsudpegning og hastighedsoverskridelser. Der har i alt været over 100 relevante lokaliteter, hvortil der har været opstillet en række kriterier for, hvorvidt en lokalitet blev udvalgt til trafiksikkerhedsinspektion.
- **Spørgeskemaundersøgelsen**, altså henvendelser fra kommunens borgere. Her er udvalgt de 25 lokaliteter med flest udpegninger fra borgerne.

Det videre arbejde, herunder beskrivelse af opfølgning

Med baggrund i projektkataloget vil Aabenraa Kommune arbejde for at gøre kommunens veje mere trafiksikre i de kommende år. Projektkataloget er som nævnt dynamisk som følge af f.eks. byudviklings- og byfornyelsesprojekter samt ændrede trafikmønstre.

Derudover ønsker vi til stadighed at få indmeldinger fra jer borgere i kommunen. Der er ikke midler til at udbedre alle ønsker, men forslagene prioriteres, så det sikres, at kommunen fortsat får mest trafiksikkerhed for pengene.

Udover projekterne i projektkataloget vil Aabenraa Kommune fremadrettet arbejde for løbende at kunne udføre mindre trafiksikkerhedsprojekter omhandlende skilte, afmærkning og beplantning uden at de indgår i projektkataloget.

Proces ved trafikuheld

Aabenraa Kommune arbejder systematisk med trafiksikkerhed og laver én gang årligt sortplet udpegning samt besigtiger lokaliteter, hvor der er politiregistrerede trafikuheld med personskaade. Formålet er at undersøge, om vejens udformning eller udstyr har været en medvirkende faktor til uheldet, samt undersøge om der kan laves fysiske ændringer eller andre tiltag, der kan forbedre trafiksikkerheden.

Ved dødsulykker bliver lokaliteten altid besigtiget af en trafiksikkerhedsrevisor som en del af det nationale trafiksikkerhedsarbejde. Et arbejde som udføres af Vejdirektoratet.

Håndtering af borgerhenvendelse

Ved borgerhenvendelser om for høj hastighed anvender kommunen i første omgang GPS-registrerede til at få et overblik over de faktiske hastigheder på strækningen. Disse data giver et hurtigt indblik i, om der forekommer systematiske hastighedsoverskridelser. Hvis GPS-registrede data indikerer et behov eller data ikke er tilstrækkelige, gennemfører kommunen en trafiktælling og hastighedsmåling for at få et mere detaljeret billede af trafikadfærden på stedet.

På baggrund af data og eventuelle besigtigelser vurderes det herefter, hvilke tiltag der er egnede for lokaliteten. Mindre tiltag håndteres løbende og indgår ikke i projektkataloget. Hvis forholdene kræver fysiske ændringer, optages projektet i projektkataloget, der udarbejdes et stamblad, og projektet prioriteres på lige fod med øvrige projekter.

For visse lokaliteter kan det være mere relevant at opsætte kampagnemateriale eller at anmelde strækningen til politiet som problemstrækning i forhold til hastighed. Dette gælder især steder, hvor fysiske tiltag ikke er mulige eller hensigtsmæssige.

Aabenraa
Kommune

